



Frederik Dahlers gæstetale ved Enhedslistens årsmøde

Taler

Frederik Dahler
Formand for Rød-Grøn
Ungdom

Dato

29. maj 2023

Sted

Hafnia Hallen, Valby

Kære årsmøde. Kære moderparti.

Jeg havde egentlig skrevet en tale om vores samarbejde de sidste tre år. Om at finde vejen sammen - unge som gamle. Om alt det, vi kan lære af hinanden. Det er en fin tale, men den må gemmes til en anden god gang.

Den her weekend har nemlig efterladt mig med en følelse, jeg ikke kan give slip på. Følelsen af at vores parti ikke forstår alvoren af den situation, vi befinder os i. Så jeg har skrevet en ny.

Folketingsvalget i november talte nemlig sit klare sprog. Selvom vi gik tilbage over hele linjen, var det særligt landdistrikterne som fravalgte os, de små byer som fravalgte os, ja selv de mellemstore byer som Odense, hvor jeg er fra, som fravalgte os.

Og det handler ikke kun om geografi, vores vælgerskare blev også klassemæssigt endnu mere smal og ensformig. Bør det ikke kalde på større selvransagelse på årsmødet, at partier som Danmarksdemokraterne og Liberal Alliance nu er større arbejderpartier end Enhedslisten? Er den sandhed virkelig så ubehagelig, at vi ikke engang her i kammeraters selskab kan forholde os til den?

Samtidig tikker uret. Klimakrisen vokser i omfang dag for dag. Vi taler ikke længere om at løse den - den dør er lukket - nu taler vi om, hvordan vi kan nå at gøre skaden mindst muligt.

De to ting hænger sammen. Venstrefløjens manglende opbakning blandt folk flest og vores manglende evne til at omstille samfundet hurtigt nok – de to er

uløseligt forbundne.

Så hvad er gået galt for Enhedslisten?

Jo, jeg tror, vi har været glemte vores gamle mantra om, at den grønne omstilling skal være socialt retfærdig. Engang hørte man ikke Enhedslisten tale om klima uden samtidig at nævne at kløfterne mellem rig og fattig, mellem land og by ikke må blive større. Engang var vi ikke grønne uden samtidig at være røde.

Men i valgkampen var indtrykket et andet. Her lød den på forbud mod nye benzinbiler. Halvering af den animalske produktion. Højere CO2-afgift - koste hvad det vil. Sikke en foræring til Inger Støjberg og resten af højrefløjen. Vi gjorde det alt for nemt for dem at tale en falsk modsætning op mellem klimahandling og folks hverdag. Vi gjorde det for nemt at tegne skræmmebilledet af os op: Enhedslisten vil tage din bil, din aftensmad og dit job og ofre det på den grønne omstillings alter.

Det er selvfølgelig ikke rigtigt, men når så mange af vores vælgere i arbejderklassen, når så mange af vores vælgere uden for de store byer har reageret så negativt på vores klimapolitik, så må der også være noget om snakken.

Vi lagde vores fokus på forbud og afgifter - markedsbaserede løsninger, der straffer almindelige mennesker - uden at pege på troværdige alternativer. Vi valgte pilsken frem for gulerodden [sic]. Ja, helt ærligt fremstod vores klimapolitik privilegieblind.

Men vi kan ikke efterlade ansvaret for den grønne omstilling hos den enkelte. Den omvæltning af vores samfund, der er nødvendig, kræver meget større muskler end vi har som individer. Vi kan heller ikke satse på, at markedet redder os. Det er at sætte ræven til at vogte gæs. Det er nemlig kapitalismens kortsigtede jagt på profit, der har ført os så tæt på afgrunden i første omgang .

Nej, herfra er det fællesskabet, der må tage styringen. Hvorfor? Fordi fællesskab fungerer.

Den øvelse, vi skal igennem, bliver krævende, hvis vi skal have alle med i omstillingen fra et udledningssamfund til en grøn økonomi. Og det skal vi. Men folk skifter ikke jobs og får nye vaner, hvis de føler sig økonomisk utrygge. Det

kræver tryghed og tillid, hvis vi skal lykkes med den grønne omstilling. Og kun fællesskabet kan være garant for den tryghed og tillid. Det her handler ikke om mere rød, mindre grøn. Det handler om mere rød i det grønne.

Vi står nemlig alene med holdningen om, at regningen for den grønne omstilling ikke skal lande hos helt almindelige danskere, men hos de allerrigeste, dem hvis forurening har sat os i den her situation. Socialdemokratiet og SF har vist opgivet klimakampen, og jeg sætter helt ærligt ikke min lid til Alternativets sociale kompas.

Det er kun os, der fastholder bindestrengen mellem det røde og det grønne. Hvis vi glemmer den helt, så er min frygt, at vi ender i en situation, hvor den folkelige opbakning til klimakampen bliver så lille, at vi ser langt flere traktordemonstrationer, lastbilblokader og situationer, der minder om De Gule Veste i Frankrig. Det er en skræmmende tanke. Allermest for klimaet.

Ledende medlemmer af partiet har her i weekenden forsøgt at affeje vores kærlige opsang med kedelige stråmænd. Vi skal ikke opgive den grønne omstilling for at vinde folkelig opbakning, bliver der sagt. RGU lader som om arbejderklassen er dum, bliver der sagt. Helt ærligt. Så nemt slipper I ikke, kammerater.

Hvem vil opgive den grønne omstilling? Ikke os - vi vil netop sikre, at der skabes folkelig opbakning til den grønne omstilling inden det er for sent. Hvem er de dumme? I hvert fald ikke den arbejderklasse, der har betalt regningen for globaliseringen, for finanskrisen og for nyliberale nedskæringer - og som nu ikke også gider betale regningen for den grønne omstilling?

Jeg ved godt, at det er uvant med kritik fra RGU. De sidste tre år har vi passet vores biks og ladet jer passe jeres. Men vi er ikke sat i verden for at agere heppekor. Vi er sat i verden for at styrke Enhedslisten, så vi faktisk kan lykkes med at sænke udslippene, så vi faktisk kan lykkes med at mindske uligheden i det her land.

Vi er sat i verden for at sige, hvad vi mener og gøre, hvad vi siger. Så når vi nu tager bladet fra munden og råber vagt i gevær, så gør vi det af kærlighed. Vi gør det, fordi at [sic] når venner kommer på afveje, er det andre gode venners opgave at træde til.

Kære Enhedslisten. Kære kammerater.

Vi skal have vendt skuden. Vi skal ikke nøjes med at være et lille storbyparti - vi skal blive et landsdækkende arbejderparti.

Vi skal gå til valg på en omstilling af samfundet, der er både rød og grøn. Vi skal skabe en positiv vision og vi skal levere konkrete resultater, der viser, at det er muligt, [sic] at skabe et samfund, hvor vi ikke udleder mere CO₂, end vi optager – og at vi kan gøre det helt uden at det går ud over dem med de laveste indkomster.

Vi skal kæmpe for statsligt ejerskab i vindindustrien, så overskuddet kommer os alle til gode. Og vi skal investere massivt i den, så der skabes masser af gode jobs.

Vi skal afskaffe momsens på økologi og give så store tilskud til elbiler og elcykler, at det bliver billigere at vælge grønt.

Vi skal indføre gratis offentlig transport og udbygge bus- og jernbanenettet, så vi igen binder Danmark sammen.

Vi skal gå til kamp mod kapitalfondene, der opkøber vores landbrugsjord og hjælpe de små bønder med at omstille sig.

Vi skal lægge en plan for de arbejdspladser, der kommer til at forsvinde og sikre en grøn jobgaranti, så ingen tabes på gulvet.

Vi skal forbyde privatfly, så de rigeste ikke spiller efter andre regler, mens alle vi andre skal holde igen med flyturene.

Vi skal sende regningen for det hele til de virksomheder, der sviner mest og tjener mest – ikke til deres medarbejdere.

Og så skal vi genindføre den grønne check, så overskuddet fra afgifter ikke ender i statskassen, men tilbage i lommerne på dem med de mindste indtægter.

Det her er ikke nye forslag. Det meste er allerede Enhedslistens politik. Men det er den slags forslag, der skal forrest i butiksvinduet, hvis vi skal komme af med

skræmmebillederne og vinde folkelig opbakning til en hurtig grøn omstilling.

Der er brug for Enhedslisten. Og derfor er der brug for en ny strategi. Den glæder vi os til at finde sammen med jer. Og det haster.

Tak for 3 års godt samarbejde mellem Rød-Grøn Ungdom og Enhedslisten. Tak for et godt årsmøde. Og tusind tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Enhedslisten, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/frederik-dahlers-tale-til-enhedslistens-arsmode>